

Warszawa, dnia 10.04.2018 r.

KU/25/2018/DKZP

Informacja o wyniku kontroli uprzedniej

1. **Określenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które było przedmiotem kontroli:**

Zamawiający:	Miasto Gorzów Wielkopolski ul. Sikorskiego 3-4 66-400 Gorzów Wlkp.
Rodzaj zamówienia:	roboty budowlane
Rodzaj procedury:	zamówienie klasyczne
Przedmiot zamówienia :	przebudowa ulicy Kostrzyńskiej
Tryb postępowania:	przetarg nieograniczony
Data wszczęcia postępowania:	25.11.2017 r.
Numer ogłoszenia o zamówieniu:	2017/S 227 - 472297
Wartość zamówienia:	całkowita wartość zamówienia: 252.155.568,37 zł (tj. 60.397.989,98 euro); wartość kontrolowanego zamówienia: 82.516.798,95 zł (tj. 19.764.976,16 euro), w tym wartość zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp – 19.042.338,22 zł (tj. 4.561.148,34 euro)

Środki UE:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego na lata 2014 – 2020 Oś 5, Transport, Działanie 5.1 oraz POIS na lata 2014-2020, Priorytet VI Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Działanie 6.1 Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach.

2. Informacja o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku:

Po przeprowadzeniu kontroli uprzedniej przedmiotowego postępowania na podstawie art. 161 ust. 1 w związku z art. 169 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy Pzp, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, zarzuca zamawiającemu naruszenie art. 8 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 419), poprzez zaniechanie ujawnienia informacji, które nie zostały skutecznie objęte zastrzeżeniem tajemnicy przedsiębiorstwa.

UZASADNIENIE

W przedmiotowym postępowaniu wykonawca X złożył ofertę, w której zastrzegł jako tajemnicę przedsiębiorstwa m.in. Tabelę Elementów Rozliczeniowych. Wraz z ofertą wykonawca przedstawił oświadczenie, w którym przedstawił uzasadnienie objęcia tajemnicą przedsiębiorstwa ww. Tabeli Elementów Rozliczeniowych. Wykonawca w przedmiotowym uzasadnieniu wskazał m.in., że *„Informacje zastrzeżone przez Wykonawcę - kalkulacje ceny ofertowej (kosztorysy ofertowe) stanowią informacje o kosztach przypisanych przez Wykonawcę do określonego zakresu robót (zakresu opisanego nazwą danej pozycji oraz odpowiednim fragmentem dokumentacji przetargowej - siwz, dokumentacji technicznej, STWiOR), stanowiąc pośrednio informację na temat organizacji przedsiębiorstwa Wykonawcy. Sposób przypisania przez Wykonawcę kosztów do danego zakresu robót jest efektem zdobytego przez niego know-how, które wypracował na przestrzeni lat, świadcząc roboty budowlane na rynku, a przez to informacje te posiadają dla niego wartość gospodarczą.*

Utajnione kalkulacje pokazują, w jaki sposób Wykonawca określa (wycenia) koszty wykonania poszczególnych robót, w jaki sposób grupuje i dzieli koszty wspólne wykonania robót, w jaki sposób kształtuje zysk i jak przypisuje go do poszczególnych elementów wyceny, w jaki sposób i w jakich obszarach minimalizuje koszty, oraz w jaki sposób zamierza

zorganizować proces budowlany. Każdy profesjonalnie działający na rynku robót budowlanych wykonawca, w oparciu o zapisy SIWZ, w tym dokumentacji przetargowej, może bowiem na podstawie danych zawartych w zastrzeganym kosztorysie - cen jednostkowych, odtworzyć zastosowany przez Wykonawcę mechanizm kalkulacji ceny. Być może mechanizm ten nie będzie pełny, bowiem nie wszystkie założenia można odtworzyć na podstawie tylko i wyłącznie danych finalnych w postaci ceny jednostkowej, niemniej będzie on na tyle szczegółowy, by określać tendencje, trendy wykorzystywane przez Wykonawcę oraz stałe elementy strategii budowania ceny.

Okolicznością nie budzącą przy tym większych wątpliwości jest to, że informacje te mają dla Wykonawcy wymierną wartość gospodarczą. Co prawda, zastrzegane kalkulacje zostały opracowane na potrzeby tego konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, to jednak ich analiza przez podmioty konkurujące z Wykonawcą pozwoli im uzyskać informacje o wypracowanych przez Wykonawcę metodach minimalizacji kosztów wykonania zamówienia. Zasady kalkulacji, które zastosował w niniejszej sprawie Wykonawca, są bowiem wspólne dla wszystkich kalkulacji opracowywanych przez Wykonawcę, stanowią wynik jego doświadczeń, związanych z funkcjonowaniem na rynku i realizacją robót budowlanych, decydują o jego przewadze konkurencyjnej na rynku. Informacje te mają więc dla Wykonawcy charakter uniwersalny i znajdują zastosowanie dla konstruowania ofert również w innych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w których składa ofertę.

Nadto, nie sposób nie dostrzec, że przedmiot zamówienia wymaga wykonania określonych robót powtarzalnych - robót, które są wykonywane także na innych podobnych kontraktach. Przy poziomie szczegółowości kalkulacji wymaganej w siwz niniejszego postępowania, można założyć, że pozycje o takim samym lub bardzo zbliżonym zakresie będą wykonywane w ramach kolejnych kilku lub kilkunastu podobnych kontraktów. Wykonawca mógłby więc ceny jednostkowe zastosowane w niniejszej sprawie, wprost zastosować w kolejnych postępowaniach, czego nie będzie mógł uczynić, jeśli ceny te zostaną ujawnione konkurencji. W takiej sytuacji, na potrzeby kolejnych postępowań, będzie musiał na nowo wyceniać określony zakres robót, poszukując dalszych oszczędności, odmiennie grupując koszty wspólne, ustalając inne poziomy zysku i wyceny ryzyka itd. Co przy tym istotne, przy ostrej rywalizacji rynkowej, Wykonawca nie ma w tym zakresie nieograniczonych możliwości. Konieczność każdorazowego ujawniania cen jednostkowych, prowadzić będzie do utraty przez niego możliwości efektywnego konkurowania w kolejnych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, generując po jego stronie starty (utracone zyski z realizacji kolejnych, potencjalnych zamówień).

Bez wątpienia, informacje, które pozwalają na ujawnienie zastosowanej przez Wykonawcę metody kalkulacji ceny, kalkulacje, jak i konkretne dane cenotwórcze, zgodnie

z ugruntowaną linią orzecniczą, stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i mogą być przedmiotem ochrony przez ich utajnienie przed innymi podmiotami, również tymi uczestniczącymi w przetargu (tak wyrok KIO z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt KIO 908/13, por. wyrok SO w Katowicach z dnia 8 maja 2007 r., sygn. akt XIX Ga 167/07). (...) Dodać przy tym należy, że wartość gospodarcza może wyrażać się w sposób pozytywny - poprzez wycenę określonego dobra jako wartości niematerialnej i prawnej (przykładowo, znaku towarowego, prawa autorskiego, czy pewnego unikalnego rozwiązania organizacyjnego, mającego trwale zastosowanie i kreującego pewną wartość), posiadającą określoną wartość, dającą się ująć w określonych jednostkach pieniężnych (wycenić), która zarazem powinna zostać wyceniona jako przynależne uprawnionemu wartości (co do przedsiębiorstwa - może znaleźć uchwytty wymiar w dokumentach księgowych oraz sprawozdaniu finansowym jako wartość niematerialna i prawna). Przejawem tej wartości może być w konkretnej sytuacji także potencjalna szkoda, jaką wykonawca może ponieść w razie, gdyby informacja została upowszechniona szerszemu gronu podmiotów (tak wyrok KIO z dnia 19 stycznia 2015 r., sygn. akt: KIO 2784/14). Tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Pozyskanie przez konkurentów wiedzy o stosowanych przez Wykonawcę zasadach kalkulacji ceny i organizacji pracy na kontrakcie, może doprowadzić do powstania po stronie Wykonawcy szkody związanej z utratą możliwości efektywnego konkurowania o zamówienia”.

Pismem z dnia 14.02.2018 r. Zamawiający wezwał wykonawcę X o udzielenie wyjaśnień, tj. czy podtrzymuje stanowisko odnośnie zastrzeżonych informacji jako tajemnica przedsiębiorstwa. W odpowiedzi wykonawca podtrzymał swoje stanowisko odnośnie tajemnicy przedsiębiorstwa, za wyjątkiem samego oświadczenia dotyczącego niniejszej tajemnicy. Pismem z dnia 20.02.2018 r. Zamawiający w odpowiedzi na pismo jednego z wykonawców biorących udział w przedmiotowym postępowaniu przekazał informację, że odmawia udostępnienia informacji zastrzeżonych jako tajemnica przedsiębiorstwa przez wykonawcę X.

W toku kontroli uprzedniej Zamawiający został poproszony o udzielenie wyjaśnień na jakiej podstawie uznał argumentację wykonawcy X, odnośnie informacji zastrzeżonych jako tajemnica przedsiębiorstwa.

W odpowiedzi na powyższe, Zamawiający w piśmie z dnia 27.03.2018 r. udzielił m.in. następujących wyjaśnień:

„Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.), nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, zastrzegł,

że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, iż zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Wykonawca nie może zastrzec informacji, o których mowa w art. 86 ust. 4.

Wykonawca: X, składając ofertę, zastrzegł tajność określonych informacji: Tabele Elementów Rozliczeniowych wraz z załącznikami (Lista osób, Deklaracja Stosowania Bezpieczeństwa Informacji oraz Polityka Bezpieczeństwa Informacji) i wykazał, iż stanowią one tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Firma X potwierdziła powyższe odpowiadając na wezwanie Zamawiającego z dn. 16.02.2018 r. w sprawie ponownego przeanalizowania stanowiska w zakresie udostępnienia całości lub części zastrzeżonych dokumentów. Wykonawca wyjaśnił, iż podstawą, na jakiej budowane są polityki i procedury w Grupie X (w tym dotyczące sposobu postępowania z informacją) jest Polityka Bezpieczeństwa Informacji X ustanowiona przez prezesa zarządu. Na jej podstawie przygotowano wewnętrzne procedury związane z klasyfikacją informacji, sposobem jej przechowywania, przetwarzania i usuwania. Ponadto, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania opartego o normy ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 oraz zasad uczestnictwa w indeksie RESPECT GWT, został utworzony w firmie X system zarządzania bezpieczeństwem informacji. Poza tym w firmie X zostały określone uregulowania związane z dostępem i możliwością przetwarzania informacji w zależności od rodzaju projektu, w którym firma bierze udział. Zgodność powyższych uregulowań z międzynarodowymi standardami bezpieczeństwa informacji potwierdzone są przez niezależne centra certyfikacyjne oraz audyty.

W związku z odpowiedzią firmy X, Zamawiający przyjął argumentację wykonawcy i podjął decyzję o odtajnieniu jedynie oświadczenia stanowiącego uzasadnienie zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa. Ostateczna decyzja Zamawiającego w tej sprawie nie została zakwestionowana przez innych uczestników postępowania”.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać na treść art. 8 ust. 3 ustawy Pzp, zgodnie z którym, nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, iż zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. W świetle art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r., poz. 419), dalej: „ustawa Znk”, przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Treść art. 8 ust. 3 ustawy Pzp wskazuje, iż zarówno

zastrzeżenie poufności, jak i wykazanie, że informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, muszą nastąpić w tej samej chwili, tj. nie później niż w terminie składania ofert w przetargu nieograniczonym, jak również, iż dodatkowym obowiązkiem wykonawcy dokonującego zastrzeżenia, jest jednocześnie wykazanie, iż informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, a mianowicie, że zastrzegane informacje wypełniają przesłanki określone w przepisach ustawy Znk, a ich ujawnienie może godzić w jego interes. Natomiast na zamawiającym ciąży obowiązek przeprowadzenia każdorazowo badania wystąpienia ww. przesłanek w konkretnej sytuacji.

Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Urzędu Zamówień Publicznych (zawartym na stronie internetowej pod adresem: www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/opinie-dotyczace-ustawy-pzp/inne/tajemnica-przedsiębiorstwa) za tajemnicę przedsiębiorstwa nie mogą być uznane w szczególności dokumenty (informacje) takie jak: kosztorys, ceny jednostkowe stanowiące podstawę obliczenia ceny na roboty budowlane.

Z uwagi na powyższe analiza uzasadnienia objęcia tajemnicą przedsiębiorstwa Tabeli Elementów Rozliczeniowych – dalej „TER”, prowadzi do wniosku, że nie przysługuje w tym zakresie status tajemnicy przedsiębiorstwa. W pierwszej kolejności nie można się zgodzić z stanowiskiem wykonawcy X, iż: *„Sposób przypisania przez wykonawcę kosztów do danego zakresu robót jest efektem zdobytego przez niego know-how (...)”*, bowiem treść TER została sporządzona przez zamawiającego na potrzeby tego konkretnego postępowania i była ona udostępniona na równych zasadach wszystkim wykonawcom zainteresowanym przedmiotowym zamówieniem. Wskazał to również sam wykonawca stwierdzając, że: *„Co prawda, zastrzegane kalkulacje zostały opracowane na potrzeby tego konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (...)”*. Tym samym należy stwierdzić, że zawarte w TER ceny - w tym przypadku - nie są informacjami technicznymi, technologicznymi, organizacyjnymi przedsiębiorstwa i nie posiadają wartości gospodarczej. Jednocześnie, nie można się zgodzić ze stwierdzeniem, że: *„Utajnione kalkulacje pokazują, w jaki sposób Wykonawca określa (wycenia) koszty wykonania poszczególnych robót, w jaki sposób grupuje i dzieli koszty wspólne wykonania robót, w jaki sposób kształtuje zysk i jak przypisuje go do poszczególnych elementów wyceny, w jaki sposób i w jakich obszarach minimalizuje koszty, oraz w jaki sposób zamierza zorganizować proces budowlany”*, bowiem samo wstawienie przez wykonawcę cen w przygotowanym przez zamawiającego kosztorysie (w tym przypadku TER), nie wskazuje na sposób dokonanej przez wykonawcę kalkulacji ceny, czy sposobu budowania strategii cenowej i elementów składowych tej strategii.

Ponadto, żadne z przytoczonych w uzasadnieniu wykonawcy X orzeczeń dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa, nie wskazuje na analogiczny do powyższego postępowania stan

faktyczny, w którym to zamawiający w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane, sporządził kosztorys (w tym przypadku TER), a zadaniem wykonawcy było jedynie wypełnienie pól dotyczących cen w poszczególnych jego pozycjach.

Tym samym, nie można uznać, że informacje dotyczące cen wskazanych przez wykonawcę X w Tabeli Elementów Rozliczeniowych, zostały skutecznie objęte zastrzeżeniem tajemnicy przedsiębiorstwa, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, iż powinny zostać ujawnione przez zamawiającego.

Zaniechanie zamawiającego w powyższym zakresie stanowi naruszenie art. 8 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy ZnK.

Wykazane naruszenie nie ma wpływu na wynik postępowania.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadza kontrolę w zakresie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z ustawą Prawo zamówień publicznych. Kontrola prowadzona jest niezależnie od kontroli innych instytucji i organów prowadzonych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Ponadto informuję, iż stosownie do treści art. 171a ustawy Pzp zamawiającemu przysługuje prawo zgłoszenia do Prezesa Urzędu umotywowanych zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli.